

Ühinemine/jagunemine 2016

2016 II KVARTAL

Taotlejad soovisid siduvat eelotsust kahe äriühingu ühinemisega kaasneva maksustamise osas. Taotluse kohaselt ei ole ühinevad äriühingud seotud isikud. Ühendatava äriühingu ostuhind tasutakse pangalaenu abil. Pangalaenu andjaks on sõltumatu kolmas osapool (krediidiasutus), kes on äriühingute ühinemise seadnud finantseeringu andmise eeltingimuseks. Äriühingute ühinemise tulemusel vahetub ühendatava äriühingu ainuosanik, kellele läheb üle ka ühendatavale äriühingule kuuluv kogu vara.

Taotlejad olid seisukohal, et äriühingute ühinemine on äriseadustiku tähenduses maksuneutraalne, st ei too ühendavale ega ühendatavale ühingule kaasa ühtegi otsest maksutagajärge.

Maksu- ja Tolliamet (MTA) nõustus taotlejate seisukohaga. TuMS § 50 lg 2² sätestab, et residendist äriühing, kes kustutatakse registrist ilma likvideerimiseta, maksab tulumaksu omakapitali osalt, mis ületab omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui registrist kustutatud äriühingu vara kasutatakse jätkuvalt Eestis majandustegevuses teises äriühingus või mitteresidendist äriühingu püsivas tegevuskohas.

Taotluses kirjeldatud tehingu kohaselt omandab Eesti äriühinguks olev ühendav äriühing ainuosaluse Eesti äriühinguks olevas ühendatavas äriühingus. Äriühingud ühendatakse majanduslikel ja ärilistel kaalutlustel. Äriühingute ühinemise käigus antakse ühendatava äriühingu kogu vara üle ühendavale äriühingule ning ühendatav äriühing kustutatakse registrist ilma likvideerimismenetluseta. Seega on taotluses märgitu näol tegemist olukorraga, kus residendist äriühing kustutatakse registrist ilma likvideerimismenetluseta, kuid tema vara kasutatakse jätkuvalt Eesti majandustegevuses teises äriühingus. TuMS § 50 lg 2² kohaselt ei too ühendava äriühingu poolt ühendatava äriühingu ainuosaluse ostmisele järgnev äriühingute ühinemine neile kaasa tulumaksu tasumise kohustust.

2016 I KVARTAL

Taotleja ettevõtte võõrandas tütarettevõtte ja selle kasutada olnud kinnisvara, lõpetas majandustegevuse ning kavatses jaguneda jaotumise teel. Ettevõtte pidi jagunema kolmeks uueks äriühinguks, millest iga osa ainuomanikuks saanuks jaguneva ettevõtte iga füüsilisest isikust aktsionär. Vara (raha) oli kavas jaotada vastavalt jaguneva ettevõtte aktsionäride omandisuhete proportsioonidele. Jagunevasse ettevõttesse ei pidanud midagi jääma ja ettevõtte kavatseti lugeda lõppenuks.

Taotleja soovis siduvat eelotsust küsimustes, kas jaotatavad rahalised vahendid on käsitletavad kui jaguneva ettevõtte maksustatav käive ja kas jaotatav vara kuulub maksustamisele tulumaksuga kui aktsionäride tulu?

Taotleja hindas, et kuna tegemist on jagunemisega jaotumise teel, ei saa vara lugeda jaguneva ettevõtte

maksustatavaks käibeks ning aktsionäride tuluks.

MTA nõustus taotlejaga selles, et jaotatav raha ei ole maksustatav käive käibemaksuseaduse tähenduses.

MTA ei nõustunud taotlejaga selles, et tegemist on äriühingu jagunemisega jaotumise teel. MTA asus seisukohale, et tegemist on ettevõtte likvideerimisega ning likvideerimisel aktsionäridele jaotatav raha on nende tulu.

Eelotsuse taotluses kirjeldatud kavandatava tehingu kirjeldusest nähtub, et jagunev ettevõtte on oma ettevõtluse lõpetanud selle vöörandamise läbi ja müügist saadud tuluga kõik oma kohustused täitnud. Seega on raha ettevõtte ainus vara, mida jagunemise käigus jagada. Tehingu kirjeldusest ka nähtub, et tehingu eesmärk on jagunev ettevõtte likvideerida. Pole ka alust hinnata tehingut kui ettevõtte üleminekut või selle majandustegevuse jätkamist omandavates äriühingutes, kuivõrd taotlusest nähtuvalt ettevõtte ja selle majandustegevus lõppevad. Sellest tulenevalt peab kirjeldatud tehingut oma majanduslikust sisust lähtuvalt tõlgendama likvideerimisena, mitte äriühingu jagunemisena. Selle tõttu pole ka tegemist jagunemise käigus vara jaotamisega, vaid likvideerimisjaotise maksmisega.

MTA andis siduva eelotsuse maksukäsitluse olukorras, kus toimub äriühingu likvideerimine, likvideerimisjaotise maksmine ja maksustamine juriidilise ja füüsilise isiku tasandil (alus TuMS § 50 lõige 2 ja 15 lõiked 2 ja 3). Likvideerimisjaotisena saadud summad võivad füüsilised isikud investeerida oma uude äriühingusse.

Viimati uuendatud 12.07.2021